

Dosarul nr. 3ra-252/2002
2-21039752-01-3ra-02032022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I.Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: E.Grumeza, D.Stănilă, D.Corolevschi)

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Grecu Iurie,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva Primarului satului Ciuciulea, Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Consiliului local satul Ciuciulea, raionul Glodeni cu privire la constatarea nesoluționării cererii în termen legal, constatarea recunoașterii dreptului vătămat, repararea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul depus de Grecu Iurie împotriva hotărârii din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 22 martie 2021 Grecu Iurie s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului satului Ciuciulea, Ilie Calistru, Primăria satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Consiliului local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni cu privire la constatarea nesoluționării cererii în termen legal, constatarea recunoașterii dreptului vătămat, repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 11 februarie 2021 cu nr.38 a depus cerere către Primarul satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Calistru Ilie și Consiliului local al satului Ciuciulea, r-nul Glodeni prin care a solicitat acordarea suportului financiar monetar din fondul de rezervă a Primăriei s.Ciuciulea, Glodeni în sumă de 15 000 lei, pentru repararea pragului casei, renovarea geamurilor, ușilor casei în care locuiește prin faptul că sunt în stare avariate și îi pun în pericol viața și integritatea fizică cât și a imobilului.

A susținut că nu a primit răspuns la informația solicitată, iar data scdentă a acestuia era la 11 martie 2021.

A solicitat reclamantul Grecu Iurie constatarea nesoluționării cererii în termen legal, constatarea recunoașterii dreptului vătămat, repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 8000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Drochia, sediul Central din 11 iunie 2021 a fost declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Consiliului local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni privind repararea în mod solidar a prejudiciului moral cauzat; constatarea nesoluționării în termen de către Primarul satului Ciuciulea, Ilie Calistru și Consiliului local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni a cererii lui Grecu Iurie din 11 februarie 2021, nr.38; declarată inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de către Grecu Iurie împotriva Primăriei s.Ciuciulea privind constatarea nesoluționării cererii în termen legal, constatarea recunoașterii dreptului vătămat, repararea prejudiciului moral cauzat(f.d.30-33).

Prin încheierea Judecătoriai Drochia, sediul Central din 01 septembrie 2021 s-a dispus de a completa omisiunea admisă în dispozitivul hotărârii judecătoriai Drochia, sediul Central din 11 iunie 2021 la acțiunea în contencios administrativ a lui Grecu Iurie împotriva Primarului s.Ciuciulea, Ilie Calistru, Primăriei s.Ciuciulea, r-nul Glodeni, Consiliului local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea nesoluționării cererii în termen legal, constatarea recunoașterii dreptului vătămat, repararea prejudiciului moral cauzat cu sintagma „cu obligarea soluționării cererii respective”.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 14 iulie 2021 Iurie Grecu a depus apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii. Iurie Grecu a recepționat dispozitivul hotărârii Judecătoriai Drochia, sediul Central din 11 iunie 2021 la data de 01 iulie 2021. Prin urmare, instanța de apel a considerat că cererea de apel prealabilă a fost declarată în termen.

Ulterior, la 30 septembrie 2021 Iurie Grecu a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii Judecătoriai Drochia, sediul Central din 11 iunie 2021 cu emiterea unei noi decizii privind recunoașterea dreptului vătămat la informație, constatarea nesoluționării cererii în termen legal și repararea în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în mărime de 9 000 lei (f.d.41-42).

Prin decizia din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul depus de Grecu Iurie, s-a casat integral hotărârea Judecătoriai Drochia, sediul Central din 11 iunie 2021 și încheierea Judecătoriai Drochia, sediul Central din 01 septembrie 2021 și s-a emis o nouă decizie de admitere parțială a acțiunii.

S-a constatat nesoluționarea în termen de către Primarul satului Ciuciulea, Ilie Calistru și Consiliul local a satului Ciuciulea, r-nul Glodeni a cererii lui Grecu Iurie din 11 februarie 2021, nr.38, cu obligarea soluționării cererii respective și acordarea răspunsului la petiția nominalizată. În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că Iurie Grecu prin cererea nr.38 depusă la data de 11 februarie 2021 a solicitat de la Primarul satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, Ilie Calistru și Consiliul local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni acordarea suportului financiar monetar din fondul de rezervă a Primăriei s.Ciuciulea, Glodeni în sumă de 15000 lei, pentru repararea pragului casei, renovarea geamurilor, ușilor casei în care locuiește pe motiv că sunt în stare avariata și îi pun în pericol viața și integritatea fizică cât și a imobilului.

Răspuns la informația solicitată prin cererea nr. 38 din 11 februarie 2021 Grecu Iurie, nu a primit.

Instanța de apel a relatat că din analiza cererii depuse de către Iurie Grecu la data de 11 februarie 2021 rezultă că cererea respectivă poate fi calificată ca petiție și poate fi sancționată, conform prevederilor art.76 din Codul administrativ.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Conform art. 8 din Codul administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Potrivit art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Prin prisma art.20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Mai mult, instanța de apel a menționat că odată ce cererea respectivă nu a fost soluționată în termen, prin prisma art. 206 alin.(1) Cod administrativ, în condițiile în care Grecu Iurie urmărește scopul obținerii informației oficiale, Primarul s.Ciuciulea, r-nul Glodeni, Ilie Calistru și Consiliul local s.Ciuciulea, r-nul Glodeni (autoritatea publică locală deliberativă și executivă), exponenți care au obligația de a examina cererea nr.38 din 11 februarie 2021), urmau să-i acorde răspuns la petiția nominalizată a lui Grecu Iurie .

Prin urmare, instanța de apel a reținut că aprecierea termenului de a oferi răspuns la cerere implică și expedierea și asigurarea recepționării corespunzătoare, iar în caz contrar atrage după sine omiterea termenului dat, în situația în care nu există probe de expediere corespunzătoare și în termen a răspunsului.

Referitor la cerința lui Grecu Iurie privind acordarea despăgubirilor prejudiciului moral cauzat, instanța de apel a constatat că aceasta urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Conform art.208 alin.(1) Cod Administrativ, în cazurile prevăzute de lege, pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă”.

În conformitate cu prevederile alin. (2) art. 10 Cod administrativ, decizia autorității publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Reieșind din prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, nu rezultă dreptul instanței de contencios administrativ de a emite hotărâri de încasare a careva sume de bani, ci de obligare a autorității publice să emită actul administrativ

individual favorabil de acordare a unor sume de bani cu titlu de despăgubiri, iar acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual (art.208 alin.(3) Cod administrativ).

În consecință, instanța de apel a invocat că pentru a pretinde încasarea a careva sume cu titlu de prejudiciu moral, reclamantul Iurie Grecu urma să respecte procedura prealabilă prevăzută de lege și anume, să-i adreseze autorității pârâte o cerere de reparare a prejudiciului după ce hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal sau s-a constatat încălcarea dreptului de acces la informație, a rămas definitivă, iar ulterior, în cazul dezacordului cu actul administrativ individual emis de aceasta, poate să-l conteste separat în instanța de contencios administrativ.

La data de 19 ianuarie 2022, Grecu Iurie prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa Curții de Apel Bălți, recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii (f.d.68).

La data de 19 ianuarie 2022 Grecu Iurie prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție, motivarea recursului (f.d.74-75).

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, nu s-a expus complet și motivat asupra tuturor cerințelor, pretențiilor și probelor anexate la dosar, a interpretat eronat normele imperative prevăzute la art. 47 alin. (1); art. 53 alin.(1) din Constituția RM, art.19 alin.(3), art.13 Cod administrativ, art.64 Cod administrativ și art.2037 Cod civil, fapt ce a determinat aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 16 decembrie 2021, expediată participanților la proces la 17 decembrie 2021 (f.d.62). Grecu Iurie a recepționat dispozitivul deciziei recurate la 22 decembrie 2021, conform avizului de recepție (f.d.64) și a depus recurs nemotivat la 19 ianuarie 2022.

Decizia motivată din 16 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa participanților la proces la 15 februarie 2022 și recepționată de către Grecu Iurie la 18 februarie 2022 conform avizului de recepție (f.d.74).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 19 ianuarie 2022 și recurs motivat la 19 ianuarie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Grecu Iurie, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Grecu Iurie.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Grecu Iurie se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru